Dagsorden Bestyrelsesmøde i Diálogos den 05-11-2025

Deltagere: Louise, Sofie, Johanne, Chris, Margrethe, Ane, Annie, Jens Peter.

1. **Valg af referent: Jens Peter**

2. **Nyt fra forperson**

Louise har brugt det meste af tiden den sidste måned på at klargøre til CISU tilsyn, mere om det senere. Mange dokumenter er klargjort.

Der er nye retningslinjer for danske hjemmesider, og desværre har Chris og Mads ikke adgang til at lave ændringer, det kræver MitID. Louise kan ikke finde ud af hvordan man gør. Har prøvet tilføje Chris, men den fejler. Kontaktet kundeservice der efter 4 dage bad om et screen shot af fejlen. Louise afventer nyt svar fra dem.

Der arbejdes fortsat på Nicaragua regnskab. Louise har skrevet et officielt brev og skrevet med dem på What's app. Revisionsselskab kontaktes for kopi af regnskab. Det er endnu ikke afsluttet. Der er ingen klarhed over afslutningstidspunkt, men der arbejdes fra vores side og Margrethe og Louise arbejder på at få sagen lukket. Denis/Baron/Erwin har været kontaktet. Måske skal man bare i kontakt med revisor firma, for at få rapport. Skal man forbi indenrigsministeriet? Erwin vil gerne rejse for at skaffe papirerne?

Louise har været i kontakt med DeLoitte ifbm. tilsyn, men også om Interkulturel sundheds regnskabs forhøjede pris. fra 17 til 33 Tkr. Udfordringen med DeLoitte er helt sikkert at yngste fuldmægtig starter og er det ikke lige til, bruger de en del timer før en højere oppe begynder at se på det og skal sætte sig ind i det. Jesper går i dialog med CISU om tilbagebetalt beløb, som kunne dække ekstra revisorudgift. (Regibemærkning efter mødet: Jesper har fået igennem i forhold til Deloitte, at vi kun skal betale det første udmeldte beløb.) Vi skal bede om prisen med moms, når vi beder om en revision. Deloitte har revideret alle regnskaber som har ligget i Prodecos regi og ikke kun det ene projekt, som vi har bedt om.

3. **Nyt fra kasserer**
    - Ny opdeling: Johanne tager sig revisionen, Sofie tager de daglige rejseafregninger og udgifter og regninger så videre og tømmer postkassen 2 gange om ugen.
    - Hvor mange penge har vi på kontoen? 150.000 på kontoen. Og det er ikke mange penge, når der skal bruges minimum 10.000 på tilsynet.
    - Udestående regninger?

4. **Tilsyn (herunder nye politikker)**

    Louise gennemgik dagsorden for tilsyn. Sofie, Margrethe og Louise mødtes 25/10 og gennemgik alle dokumenter. Louise sender mail til CISU til bestyrelsen til orientering. Terrorberedskab …check af samarbejdspartnere.. Der deltages i kursus, om hvordan man checker op på samarbejdspartnere. Hele oversigten af pakken med dokumenter bliver udsendt efter mødet her. Vi har tidligere været gode til at indarbejde politikerne i samarbejdsaftalerne, men vi har bare ikke haft dem i vores danske regi - d.v.s. på hjemmesiden, hvor de nu er uploadet. De nye politikker er indlagt i årshjulet, så de bliver tilset.

5. **Revisor 2026**

    Der er udtrykt ønske om ny revisor fra Prodecogruppens side, da tilliden til Deloitte ikke er der, og prisen for deres tjeneste er for dyr.

Johanne nævner, at en førsteårsrevision med en ny revisor koster meget, og hun konkluderer, at det er der ikke råd til.
Ønsket om skiftet kom jo allerede fra generalforsamlingen. Skiftet har været ønsket for 2026 regnskabet. Man har de facto fastholdt Deloitte i 2025, da man skulle have gennemgået regnskabet for 2024, da man allerede havde taget stikprøver, som man kunne bruge i 2025 regnskabet. Det vi skal meddele Deloitte inden udgangen af December er, om de skal revidere regnskabet for 2025, så vi har tid at løbe på ifølge Louise i forhold til 2026 regnskabet. Regnskabsåret 2026 skal meddeles inden udgangen af 2026. Jens Peter bad om holdningstilkendegivelse i forhold til revisorskifte: Annie, Ane og Jens Peter mener det er nødvendigt at foretage revisorskifte. Chris vil se for og imod argumenterne. Sofie ønsker helst ikke at være involveret i et revisorskifte, da det kræver meget arbejde, og det uanset set i lyset, at det er en "lorterevisor". Sofie er for det hvis andre vil løfte revisorskifte-opgaven. Johanne er af samme opfattelse. Johanne nævner kritik af Vadestedet, og nævner førsteårsrevision er meget omkostningsfuld. Johanne siger hun ikke har tid til et sådant skifte. Louise nævner, at der er for mange led i Deloitte (hierarkiske) Vi (Diálogos) er ikke skarpe nok til at kommunikere på revisorsprog, hvorfor der opstår misforståelser på Deloittes side. Selvom det indrømmes, at deloitte er dyre, så er man gået ned i timeantal siden starten for 3 år siden. Hvis der er nogen, der klar til at køre revisorskifte-processen er Louise åben. Louise: Dem, der er blevet anbefalet af andre revisorer har samme udfordringer som Deloitte. Men vi skal op i en større størrelse end Vadestedet, som ikke har kompetencerne ifølge Louise. Man ved hvad man har, men man ved ikke hvad man får…Annie kommenterer: I vadestedet oplevede hun at blive set, også selvom man skulle ringe flere gange. Deloitte har ingen respekt eller forståelse for, hvad NGO arbejde er. DASAM og AXIS holder stadig fast i vadestedet. Margrethe nævner to firmaer, som man kunne undersøge. Jens Peter: Hvad er problemet med at gå tilbage til Vadestedet? Louise: De lever ikke op til bogføringsloven, Johanne bekræfter. Jens Peter: Hvordan kan andre NGOere så have dem, og arbejde med dem uden problemer. Louise: Det ved jeg ikke. Sofie: Det går jo kun indtil de bliver udfordret til kontrol. Jens Peter: Hvem er det, der siger at de ikke lever op til loven? Louise: Jeg har hørt det fra andre NGOere…Johanne: I jagten på billige revisionshuse skal vi huske de skal være statsautoriseret. Det blev rette af Louise: De skal ikke være statsautoriseret. Johanne vil ikke have med arbejdet at gøre, hvis vi går tilbage til Vadestedet. Chris: Når Louise, Sofie og Johanne og Margrethe udtrykker, at hvis der skal skiftes revisionsfirma, så bliver det uden dem„ men da vi nu kender lusen på travet, så vi vil kunne forhandle med dem, og så skal vi køre videre med Deloitte. Ane: Jeg har lavet en oversigt over de procentvise udgifter for revision og bogføring gennem årene: 2021 hvor det var vadestedet 2,8 % af vores omsætning - 22,23,24 seneste fra 2024 17,4 %, hvor det har været Deloitte. Har vi råd til at eksistere på de vilkår?
Louise: Rettidigt omhu i forhold til at finde revisor må ligge i februar. Hvordan vi arbejder sammen med Deloite. Revisorskifte kræver at andre kræfter kommer med i denne opgave. Projektkasserermøde udpeger vigtige punkter til revision. Sofie foreslår, at vi spørger ude i grupperne til, om der er nogen, der kan indtræde i en arbejdsgruppe, om revisorskifte, da hun ikke selv (kan) ønsker at deltage.

6. **Dato for møde med revisor før Generalforsamling (GF er den 11. april) Tirsdag den 7. april kl. 17.00… Alle deltager, både bestyrelse og projektkassserere….**

7. **Løn og diæter- opdatering af adm.retningslinjer /Jens-Peter og Ane**
   Se bilag nederst
   Jens Peter: Det var udgangspunktet at præsentere de forskellige modeller for løn, diæter og ansættelsesforhold A og B, således at alle ved under hvilke vilkår vi udsender folk:

Margrethe lovede at undersøge udvidelsen af vores Ulykkes- og rejseforsikring med en erhvervsansvarsforsikring, selvom vi, qua B-modellen ikke er forpligtet til det. Men set i lyset af, at vi gerne vil give vores udsendte bedst mulige vilkår, så ønsker vi dette.
Som afslutning på diskussionen blev B- modellen valgt. Jens Peter sørger for at udarbejde de administrative retningslinjer som følge heraf:

Refusion og honorar ved projektbesøg (Bindkomst)

Rejseafregning

Når du kommer hjem fra projektrejse, skal du senest **30 dage efter hjemkomst** udfylde en international rejseafregning.
Brug skema og instruktion her:
https://dialogos.dk/frivillig/arbejdspapirer/

Honorar (B-indkomst)

Hvis du udfører en arbejdsopgave for Diálogos i forbindelse med projektbesøg, kan du modtage et **honorar**, som udbetales som **B-indkomst**.

- Honoraret er **ikke løn**, og der trækkes derfor **ikke A-skat eller AM-bidrag** ved udbetaling.
- **Man skal selv betale skat og AM-bidrag** af honoraret via sin årsopgørelse/B-skat.
- Honoraret aftales på forhånd og fremgår af honoraraftale/kontrakt med standardvilkår og TOR

Vigtigt: Honoraret er **skattepligtigt** og skal fremgå af din forskuds- og årsopgørelse.

Første projektbesøg

På **første projektbesøg** deltager man som **føl/ulønnet frivillig** .
Der udbetales **ingen honorar**, men:

- **Transport, visa og overnatning** dækkes mod bilag
- **Per diem** udbetales (se nedenfor)

TIN-nummer

Hvis honorar udbetales til en person med **skattemæssig hjemmeadresse i udlandet**, skal modtageren oplyse sit **TIN-nummer** (udenlandske CPR-ækvivalent):
https://web-archive.oecd.org/tax/automatic-exchange/crs-implementation-and-assistance/tax-identification-numbers/index.htm

Per diem/Diæter (skattepligtig)

Per diem/Diæter udbetales til udsendte for at dække **daglige, mindre udgifter** (måltider, små fornødenheder mv.).

- **Per diem/Diæter anses som skattepligtigt honorar i forbindelse med B-indkomst**
- Satser 2025:
  - Standard: **350 kr./dag**
  - Bolivia: **343 kr./dag**
  - Nepal: **279 kr./dag**

(Cirkulære om satsregulering for tjenesterejser: https://cirkulaere.medst.dk/love-regler-og-aftaler/cirkulaerer/2024/december/039-24-cirkulaere-om-satsregulering-pr-1-januar-2025-for-tjenesterejser/)

Per diem/Diæter udbetales for perioden:

- Fra den dag du rejser hjemmefra
- Til den dag du er tilbage i Danmark

Per diem/Diæter kan ikke udbetales skattefrit ved B-indkomst, jf. Ligningsloven § 9 A (skattefri diæter gælder kun for ansatte med A-indkomst).

Refusion af dokumenterede udgifter

Følgende udgifter dækkes **mod bilag**:

- Flyrejser og transport til/fra projektet
- Hotel / indkvartering
- Nødvendige vaccinations- og sundhedsudgifter
- Visa og gebyrer
- **Betydelig lokaltransport** (taxa, bus, chauffør mv.)
- Andre dokumenterede tjenstlige udgifter

Hvad per diem/Diæter skal dække

Per diem/Dæter dækker **udokumenterede** udgifter, f.eks.:

- Måltider
- Drikkepenge
- Mindre lokaltransport
- Små fornødenheder

Hvis måltider er inkluderet i hotel/arrangement, reduceres dagsbeløbet efter **Finansministeriets regler for måltidsfradrag**.

Gaver til samarbejdspartnere

Diálogos dækker gaver, hvor det er relevant at foreningen repræsenteres.
Personlige gaver dækkes ikke.

Forsikringer

Diálogos har erhvervsrejseforsikring, som dækker udsendelser.
Forsikringsomkostningen afholdes af projektmidler og afregnes primo december hvert år.

8. **Valg af ansvarsområdeansvarligeog nyt fra ansvarsområder**
   - https://docs.google.com/document/d/13pDV4fRm-rAahgLThFPInk8tOC2-b4J0Cmbkfr094do/edit?usp=sharing

9. **Nyt fra projekter**
   Bilag projektoversigt: https://docs.google.com/spreadsheets/d/1hQW-

44rIDzHsgZVNyvdcqwa7JdJc8oLG/edit?usp=drive_link&ouid=115370662442664230474&rtpof=true&sd=true

- Status ifht aktiviteter?
- Status økonomi - kører det som forventet? Stemmer økonomien forbrug overens med de forventede?

P10 Free your Mine 2025, partner UNACOH, Uganda:
Vi har fået lavet en Forentic Audit af UNACOH. Der er nogle rettelser og noget opfølgning der endnu ikke er på plads. Vi har møder med JWIS (ekstern revisor i Uganda) og UNACOH.
Tre yngre forskere har arbejdet på forskningsartikler, baseret på projektet (inden korruptionssagen lukkede det hele ned). Den første er nu publiceret.

P11. SANA Sundhed Agroøkologi og Natur - Bolivia.
SANA slutter til 1. maj 2026, og både aktiviteter og økonomi går efter planen.

Der arbejdes på ansøgning om en ny fase som snart afleveres til Misereor, som iflg. forhåndstilsagn vil finansiere 70%, forudsat andre donorer samt målgruppen og Prodeco selv vil finansiere de 30%.

P12. Introducing Mercury-Free Gold Mining in Nicaragua
Der arbejdes ihærdigt på flere måder for at få regnskabet i hus.

P14. Interkulturel Sundhed Bolivia.
Den 4. november 2025 fik vi den endelige afsluttende godkendelse af regnskab og afsluttende rapport fra CISU - inkl. roser. Projektet er nu lukket.

P15 Plagbol: ***Safe and sustainable greenhouse production***

Budgettet er overholdt. Der er overført restmidler fra projektkontoen til Plagbol (til den særlige favorable vekselkurs) hvilket gør at projektet indtil videre har midler til aktiviteter og løn.
Projektets konceptuelle, strategiske og tematiske tilgang fungerer: Følgende aspekter skiller sig ud til dato:

• Projektet og Plagbol har opnået en høj grad af anerkendelse i felten blandt organisationer, der har arbejdet længe med tilsvarende indsatsområder.
• I den første halvdel/evalueringsperiode er der opnået væsentlige resultater i hvert af de planlagte Outcomes/delmål
• Innovative initiativer med en stærk indflydelse på regionen er blevet lanceret.

Der er underskrevet en samarbejdsaftale med universitetet: El Instituto de Genética de la Facultad de medicina de la UMSA, om at gennemføre et pilotstudie: “Evaluación del estrés térmico, exposición a plaguicidas y sus implicaciones para la salud en agricultores de carpas solares en Cochabamba, Bolivia Estudio piloto”.
Pga. Den usikre økonomiske situation er denne udsat til foråret.

Erik tager på besøg i december for at indsamle og analysere sundhedsdata.

CISU planlægger tilsyn på projektet i perioden april -sommerferien 2026. Alt materiale de har udbedt sig ift. deres forberedelse er fremsendt til dem.

Alle delmål er opfyldt: Plagbol har indsendt halvvejsrapport, og projektet overgår nu til næste fase.

P16 Compactionate Gold. Partner Bantoxic i Filippinerne:Programmet afventer første overførsel- og frigivelse af midler fra CISU.

9. Eventuelt

Når der udbetales A-indkomst (ansættelse)

Hovedkonklusioner

1. **Når der udbetales løn**, er personen **ansat** – uanset om ansættelsen kun varer 3 dage eller 3 måneder.
2. Foreningen er **arbejdsgiver**, og skal derfor:
    - **Indberette løn** til SKAT via eIndkomst
    - **Trække A-skat og AM-bidrag**
    - Indbetale **feriepenge (12,5 %)**
    - **Tegne arbejdsskadeforsikring**
    - Sikre et forsvarligt arbejdsmiljø
    - **Udarbejde kontrakt med standardvilkår og TOR**
3. **Ansatte kan få skattefri diæter**, hvis reglerne i Ligningsloven § 9 A er opfyldt:
    - Arbejdet foregår væk fra sædvanligt arbejdssted
    - Der er overnatning ude
    - CISU-retningslinjer henviser direkte til, at vi skal bruge statens tjenesterejsesatser. "Medarbejder- og Kompetencestyrelsens aftale om tjenesterejser".
4. **Frivillige uden løn kan ikke få skattefri diæter**, men får kun refusion af dokumenterede udgifter.

Frivillig → B-indkomst → A-indkomst (tre niveauer – så man kan se forskellen klart)

Rolle	Betaling	Skat	Diæter	Feriepenge	Forsikring	Kendetegn
Frivillig	Ingen betaling	Ingen skat	**Nej** (kun refusion af dokumenterede udgifter)	Nej	Ikke pligtig	Hjælper uden løn
Honorarmodtager (B-indkomst)	Honorar	Modtageren betaler selv B-skat og AM-bidrag	**Nej**	Nej	Ingen forsikringspligt (med mindre arbejdet reelt styres)	Selvstændig udførelsesform
Ansat (A-indkomst)	Løn	Foreningen trækker A-skat og AM-bidrag	**Ja**, hvis rejsebetingelser opfyldt	**Ja (12,5 %)**	**Arbejdsskadeforsikring er pligtig**	Foreningen leder og fordeler arbejdet

Hvornår foreligger der et ansættelsesforhold?

Et forhold er **ansættelse**, når alle disse tre er til stede:

1. Personen udfører arbejde for foreningen

2. Foreningen bestemmer, hvordan arbejdet skal udføres (instruktionsret/TOR)
3. Der udbetales løn eller honorar

Det gælder også for kortvarige ansættelser (f.eks 14 dage i felten).

Skat og indberetning

Element	**Håndtering**
Løn	Indberettes til **eIndkomst**
A-skat & AM-bidrag	**Trækkes** af foreningen
Feriepenge	**12,5 %** indberettes til FerieKonto
Ansættelseskontrakt	

Diæter (skattefri rejsegodtgørelse)

Ansatte kan få skattefri diæter, hvis:

1. Der er tale om en tjenesterejse
2. Der er **overnatning væk fra hjemmet**
3. Satserne fra SKAT gælder ikke. Statens satser skal følges

Forsikring (pligt ved ansatte)

Når der er **ansatte**, skal foreningen:

- Tegne **arbejdsskadeforsikring**
- Sikre **forsvarligt arbejdsmiljø**
- Ofte også tegne:
    - Ulykkesforsikring
    - Rejseforsikring
    - Udsendelsesforsikring (hvis udlandet)

Hvis der sker en skade uden forsikring → foreningen kan pålægges **regreskrav**.

Når der udbetales B-indkomst

1. **Hvis der udbetales honorar (B-indkomst)**, er personen **ikke ansat**, men **selvstændigt og skattepligtig** af betalingen.
    - *De er ikke frivillige, men heller ikke ansatte. De er honorarmodtagere.*
2. Foreningen skal **ikke**:
    - Trække A-skat eller AM-bidrag
    - Indberette til FerieKonto
    - Betale feriepenge
    - Tegne arbejdsskadeforsikring (med mindre der reelt foreligger instruktion/arbejdsgiverrelation → se nedenfor)
3. Foreningen skal **til gengæld**:
    - **Indberette honoraret som B-indkomst til SKAT via eIndkomst**
    - Udlevere dokumentation (kontrakt med vilkår)
4. Personen, der modtager B-indkomst:
    - Skal **selv indbetale B-skat** (aconto-skat)
    - Skal **selv betale arbejdsmarkedsbidrag (AM-bidrag)**
    - Har **ikke ret til skattefri diæter**
    - Kan **få refusion** af dokumenterede, faktiske udgifter (transport, kost, logi)

Frivillig → B-indkomst → Ansat (tre niveauer)

Rolle	Betaling	Skat	Diæter	Feriepenge	Forsikring	Kendetegn
Frivillig	Ingen betaling	Ingen skat	**Nej** (kun udgiftsrefusion)	Nej	Ikke pligtig	Hjælper uden honorar
Honorarmodtager (B-indkomst)	Honorar	**B-skat / AM bidrag betales af personen selv**	**Nej**	Nej	Ikke pligtig (med mindre der er arbejdsledelse)	Selvstændigt virke / ingen instruktionsbeføjelse
Ansat (A-indkomst)	Løn	A-skat og AM-bidrag tilbageholdes af foreningen	**Ja, hvis betingelser opfyldt**	Ja (12,5%)	Pligtig	Der gives instruktion, arbejdstider, ledelse

Hvornår er B-indkomst lovlig?

B-indkomst kan anvendes, hvis personen:

- **Selv tilrettelægger arbejdet**
- Ikke er under daglig **instruktion** fra foreningen
- Ikke indgår i **arbejdspladsens almindelige drift**
- Selv bærer **ansvar** for arbejdets udførelse

Hvis foreningen bestemmer arbejdstider, arbejdsopgaver og ledelse → så er det ikke B-indkomst, men et ansættelsesforhold.
I så fald skal der laves løn, feriepenge og forsikring.

Diæter ved B-indkomst

Hovedregel:

- **Honorarmodtagere kan ikke få skattefri diæter** (Ligningsloven § 9 A gælder kun for ansatte).

De kan kun få refusion for relevante, dokumenterede udgifter, f.eks.:

- Flybilletter, tog, lokal transport
- Overnatning
- Faktiske måltidsudgifter (kvitteringer)

Hvis foreningen giver et fast dagligt beløb uden kvitteringer → **bliver det skattepligtig B-indkomst**.